

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/50/2014
Identifikačné číslo spisu:	5011200409
Dátum vydania rozhodnutia:	08.07.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5011200409.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci navrhovateľa: L. K. nar. XX.XX.XXXX, bytom A., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, o výšku starobného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26.septembra 2013, č.k. 25Sd/129/2011-116, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 26.septembra 2013, č.k. 25Sd/129/2011-116, p o t v r d z u j e .

II. Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 26.septembra 2013, č.k. 25Sd/129/2011-116, potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX z 08.04.2011 (ďalej len rozhodnutie č.1) ako aj rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 18.04.2011 (ďalej len „rozhodnutie č.2“) a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Rozhodnutím č.1 odporkyňa navrhovateľovi od 11.decembra 2010 priznala starobný dôchodok v sume 439,50 € mesačne a tento od 01.januára 2011 zvýšila na 447,50 € mesačne. Rozhodnutím č.2 odporkyňa podľa § 263 ods.10 a § 112 ods.2 zákona č.461/2003 Z.z. rozhodla o vyplácaní starobného dôchodku od 11.decembra 2010 v sume 439,50 € mesačne a o odňatí nižšieho invalidného dôchodku (361,20 € mesačne). Krajský súd poukázal na právoplatný rozsudok krajského súdu zo 17.septembra 2009 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4Co/4/04 (správne malo byť uvedené „4So/4/04“) z 29.júna 2004, v ktorých sa sudy pri preskúmaní rozhodnutia odporkyne o invalidnom dôchodku zaoberali otázkou zaradenia zamestnania navrhovateľa v rokoch 1967 až 1996 do zvýhodnenej II. pracovnej kategórie a dospeli k záveru, že zamestnanie v uvedenom období nebolo zaradené do rezortného zoznamu zamestnaní I. a II. pracovnej kategórie, vydaného Federálnym ministerstvom dopravy ČSSR č.24300/78 z 8.decembra 1978. Vzhľadom na právoplatnosť týchto rozsudkov ide o vec rozsúdenú (res iudicata). Podľa názoru krajského súdu otázka hodnotenia uvedeného zamestnania vo

zvýhodnenej pracovnej kategórii je rovnaká tak pri jej hodnotení na účely invalidného dôchodku ako aj na účely dôchodku starobného a preto sa krajský súd v terajšom konaní už požiadavkou navrhovateľa na zaradenie uvedeného zamestnania do II. pracovnej kategórie nezaoberal. Za nedôvodnú považoval krajský súd aj námietku navrhovateľa, že k rozviazaniu pracovného pomeru došlo 18.júla 1996 a nie 8.júla 1996, lebo navrhovateľ v inom konaní krajského súdu, vedenom pod sp. zn. 24S/200/01 potvrdil, že jeho pracovný pomer sa skončil z dôvodu odchodu do invalidného dôchodku skončením práceneschopnosti dňom 07.júla 1996. Z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru o zákonnosti rozhodnutí odporkyne č.1 a č.2.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietal, že zápisnica o pojednávaní bola diktovaná v piatich vetách a jemu bola doručená iná zápisnica (neuviedol „aká iná“). Ďalej poukázal na to, že v tlačive o rozviazaní pracovného pomeru je udaný dátum 18.07.1996 a nie 08.07.1996, pričom odporkyňa sa vyjadrila tak, že táto okolnosť by nemala vplyv na výšku starobného dôchodku - preto sa odvoláva. Na pojednávaní uplatňoval nárok na priznanie rokov v II. pracovnej kategórii na základe rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14.11.1975, sp. zn. 14C 590/75 a nie je jeho povinnosťou uvádzať, ktoré zákony boli porušené. Namietol, že vec prejednávajúca sudkyňa si spolu s odporkyňou uťahovali zo štátnej kontroly, ktorú žiadal nariadiť v konaniach a v odvolaní na najvyšší súd (zrejme tým myslel požiadavku na kontrolu správnosti zaradenia jeho zamestnania len do III. pracovnej kategórie). Namietol, že rozhodovala vylúčená sudkyňa.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny. Poukázala na to, že správnosť hodnotenia zamestnania potvrdil už v konaní o invalidný dôchodok krajský i najvyšší súd, a toto hodnotenie je totožné aj v prípade starobného dôchodku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 v spojení s § 250s O.s.p.) preskúmala napadnutý rozsudok bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v prvom rade zaoberal dôvodnosťou námietky zaujatosti sudkyne krajského súdu.

Vec prejednávajúca sudkyňa krajského súdu Mgr. Nora Tomková vo vyjadrení k námietke uviedla, že v pojednávacej miestnosti sa doteraz nikdy nestretla s uťahovaním, preto námietku navrhovateľa považuje za účelovú a vyvolanú hlavne neúspechom navrhovateľa v predmetnom konaní. V tejto súvislosti poukázala aj na to, že v inom konaní, ktoré je na krajskom súde vedené vo veci nároku navrhovateľa na úrazovú rentu, navrhovateľ námietku jej zaujatosti nevzniesol. Keďže zapisovateľka opisuje len to, čo bolo v diktafóne, vylučuje, že by do zápisnice o priebehu pojednávania zapísala niečo iné, ako bolo zaznamenané priamo na pojednávaní pomocou diktafónu.

Podľa § 14 ods.1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania vecí iba výnimočne a iba z dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, nestranne a spravodlivo. Tomu zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo k zástupcom účastníkov konania (ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu vyššie uvedeného).

Z vyššie uvedeného výkladu ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že základom pre vylúčenie sudcu môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie však ničím nepodložená domnienka účastníka o možnej neobjektívnosti sudcov.

Z obsahu spisu nevyplývajú žiadne také skutočnosti, z ktorých by objektívne vyplývala pochybnosť o nezaopatosti veci prejednávajúcej sudkyne Krajského súdu v Žiline v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p., t.j. z dôvodu jej vzťahu k prejednávanej veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom.

Podľa § 14 ods.3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Odvolací súd však v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že v zmysle § 52 vyhlášky ods.3, č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy, ak sa zápisnica o súdnom pojednávaní vyhotovila použitím diktafónu, bezodkladne po skončení súdneho pojednávania vyhotoví asistent prepis zápisnice pomocou výpočtovej techniky, ku ktorému pripojí doložku "Za správnosť vyhotovenia:", v ktorej uvedie svoje meno, priezvisko a podpis.

Zo súdneho spisu vyplýva, že zápisnicu, vyhotovenú použitím diktafónu, vyhotovila asistentka sudcu v súlade s ustanovením § 52 ods.3 vyhl.č.543/2005 Z.z. pod č.l. 111, 112, 113 a 114 a kópia tejto zápisnice bola navrhovateľovi aj doručená spolu s rozsudkom. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku navrhovateľa voči obsahu jemu doručenej zápisnice o pojednávaní krajského súdu dňa 26.septembra 2013.

Predmetom konania bolo rozhodnutie č.1 o priznaní starobného dôchodku a rozhodnutia č.2 o výplate starobného dôchodku a odňatí invalidného dôchodku.

Navrhovateľ namietal len výšku priznaného starobného dôchodku z dôvodu nehodnotenia doby zamestnania v rokoch 1967 až 1996 v II. pracovnej kategórii. Namietal tiež nesprávne hodnotenie dôb poistenia vo vzťahu k započítaniu doby pracovného pomeru len do 08.07.1996 tvrdiac, že jeho pracovný pomer skončil až 18.07.2006. Jeho námietky sa teda týkali len rozhodnutia č.1.

Z administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ bol od 30.05.1996 uznaný invalidným podľa § 29 ods.2 písm. a) zákona č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.100/1988 Zb.“). Podľa žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 18.07.1996, potvrdenej zamestnávateľom i pobočkou Sociálnej poisťovne sa pracovný pomer navrhovateľa skončil dňom 07.07.1996; týmto dňom bola zastavená aj výplata nemocenského, ktoré mu bolo vyplácané od 16.01.1996. Rozhodnutím odporkyne číslo XX XX XX XXXX z 29.07.1996 bol navrhovateľovi podľa § 29 ods.1 písm. a) zákona č.100/1988 Zb. od 08.07. 1996, teda od ukončenia výplaty nemocenského, priznaný invalidný dôchodok, ktorý navrhovateľ poberal nepretržite ku dňu priznania starobného dôchodku od 11.12.2010.

Zamestnávateľ (ŽOS Vrútky) podľa potvrdení založených v spise odporkyne opakovane potvrdil, že pracovný pomer s navrhovateľom bol skončený dňom 07.07.1996. Odvolací súd mal preto za preukázané, že odporkyňa v rozhodnutí č.1 na osobnom liste dôchodkového poistenia hodnotila dobu trvania zamestnania do 07.07.1996 v súlade so zákonom. V tejto súvislosti však odvolací súd poukazuje aj na to, že navrhovateľovi bol pre výšku starobného dôchodku zhodnotený kalendárny rok 1996 v plnom rozsahu, lebo doba od 08.07.1996 do 31.12.1996 je hodnotená ako doba poistenia z titulu poberania invalidného dôchodku (pod zn.“F“), a to v súlade s § 255 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.461/2003 Z.z.“) v spojení s § 9 ods. 1 písm. h) zákona č.100/1988 Zb.

Zamestnania boli na účely dôchodkového zabezpečenia zaradené do 31. decembra 1999 podľa druhu vykonávaných prác do troch pracovných kategórií. Zamestnania I. a II. pracovnej kategórie sú uvedené v rezortných zoznamoch zamestnaní zaradených do I. a II. pracovnej kategórie vydaných pred 1. júnom 1992; do III. pracovnej kategórie patria zamestnania, ktoré nie sú zaradené do I. alebo II. pracovnej kategórie (§ 14 ods.1 zákona č.100/1988 Zb.).

Ako doba zamestnania II. pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 2000 započítava doba výkonu práce podľa opisu pracovnej činnosti uvedeného v príslušnom rezortnom zozname. príslušnú evidenciu na tieto účely boli povinní viesť zamestnávateľia (§ 14 ods.4 zákona č.100/1988 Zb.).

Z administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX z 03.01.2001 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o hodnotenie dôb zamestnania od 01.07.1967 do 07.07.1996 v II. pracovnej kategórii podľa nariadenia vlády ČSSR č.117/1988 Zb. s odôvodnením, že jeho zamestnanie nebolo zaradené v rezortnom zozname, vydanom pred 01.06.1992. Toto rozhodnutie odporkyne bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 24 S 200/01 zo 17.09.2003 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2004.

Otázka hodnotenia obdobia zamestnania navrhovateľa v ŽOS Vrútky na účely posúdenia jeho dôchodkových nárokov teda už bola právoplatne rozsúdená (res iudicata) tak, že toto obdobie má byť hodnotené iba v III. pracovnej kategórii. Nepochybil preto krajský súd, keď sa otázkou zaradenia zamestnania do II. pracovnej kategórie, bez preukázania nových skutočností, už opakovane nezaoberal.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že do II. pracovnej kategórie by mal byť zaradený na základe rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14.11.1975, sp. zn. 14Co 590/75, vydaného vo veci neplatnosti jeho prevedenia z práce elektromechanika - defektoskopického technika na zámočnického kontrolóra, táto jeho námietka nie je dôvodná; v uvedenom rozsudku totiž súd neriešil otázku zaradenia navrhovateľa do zvýhodnenej pracovnej kategórie a zaoberal sa len otázkou platnosti jeho prevedenia na inú prácu.

Vzhľadom na uvedené dôvody aj odvolací súd považoval rozhodnutia odporkyne za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 250ja ods.3 v spojení s § 219 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 v spojení s § 246c ods.1, § 250l ods.2 a § 250k ods.1 O.s.p. a navrhovateľovi náhradu týchto trov nepriznal vzhľadom na jeho neúspech v konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.